

Tėvynė

**SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS**

NO. 10

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1982 m. gruodžio-December mėn.

75-ieji Metai

SOVIETIJA VAKARŲ ŽINIAS GAUNA IŠ LIETUVOS

New Yorko "The Wall Street Journal" lapkričio 11 d. paskelbė David Satter straipsnį "What Russia tells Russians about Afghanistan". Rašo, kad tarybinė spauda apie karą Afganistane mažai rašo ir iškreipia informacijas. Vienintelis teisingas žinių šaltinis eiliniam gyventojui tesas tik Vakarų radijas, kuris labai trukdomas ir—Lietuvos pagrindžio spauda. Autorius aiškina, kad už Maskvos ir Leningrado ribų vienintelė vieta, kur sovietų pilietis gali išgirsti "uždraustos informacijos", tai Lietuva, "kur vyksta gyvas intelektualinis gyvenimas ir žiniomis pasikeičia savi-laidos kanalais".

Autorius cituoja iš Aušros paskelbtų liudininkų reportažų apie karo baisumus Afganistane. Užsimeina ir apie į Lietuvą grįžtančių žuvusių karių aklinai užlydytus karstus, kuriuos atvežant būta net tarp giminių ir milicijos bei KGB susirėmimų.

BESIRŪPINANT NELEISTINAI KALTINAMAIŠ LIETUVIAIS

Amerikos Lietuvių Taryba palaiiko ryšį su latviais rūpindamasi padėti tiems lietuviams, kuriuos savo tardymais ir teismais, remdamiesi iš sovietinių šaltinių gautais skundais, kaltina karo nusikaltimais. Savo vėliausiame rašte Amerikos latvių sąjunga ALTo pirm. dr. Kazys Šidlauskas pažymėjo, kad tuo reikalu Amerikos Lietuvių Taryba yra parašiusi raštus visiems 28-iesiems Atstovų Rūmų teisminės komisijos nariams.

VLIKo seime buvo pritarta ALTo planui sudaryti jungtinį mūsų veiksmų komitetą, kuris visokeriopai padėtų taip neleistinai varginamiems lietuviams.

ATŽYMĖJO ALTo INFORMACIJĄ

Senatoriaus LeRoy W. Lemke iniciatyva Illinois senatas priėmė rezoliuciją nr. 589, atstovo R. M. Terzich pasiūlymu Illinois Atstovų rūmai priėmė rezoliuciją nr. 959, o aldermano W. O. Lipinski pasiūlymu Chicagos miesto taryba irgi priėmė rezoliuciją, sveikindami jubiliatą kun. dr. J. Prunskį. Visose trijose rezoliucijose pažymima, kad jis yra Amerikos Lietuvių Tarybos informacijos vedėjas.

PAGERBĖ ALTo GARBĖS PIRMINKĄ DR. KAZĮ BOBELĮ

Chicagoje, Sandaros 77 Kp. gruodžio 11 d. Dariaus ir Girėno salėje (4416 South Western Avenue) bankete pagerbė dideliu pasišventimu dirbantį Lietuvos laisvinimo darbą ALTo garbės pirminką ir VLIKo pirminką dr. Kazį Bobelį. Dalyvavo apie 400 dalyvių.

Amerikos Lietuvių Tarybos pasiųstas į Madridą kun. J. Prunskis kontaktavo įvairių kraštų atstovybes, joms primindamas Lietuvos reikalus. Su atitinkamais paaiškinimais įteikė ir ALTo memorandumą, kuriame primenama, kad Lietuva yra buvusi nepriklausoma prieš 700 metų, kad ji pasiekė didelės pažangos atgavusi nepriklausomybę, kad ją okupavo rusai, lauždami pasirašytas su Lietuva taikos ir nepuolimo sutartis.

ALTo memorandume taip pat primenama Madrido konferencijos valstybėms, kad Sovietų Sąjunga kliudo susijungti perskirtų šeimų nariams ir duodama eilė pavardžių. Primenama, kad laužydama tarptautinės teisės nuostatus, Sovietų Sąjunga varu siunčia Lietuvos vyrus į savo agresijos karą Afganistane, ir ten žuvusių karstai jau buvo atgabenti į Kauną, Alytų, Klaipėdą, Panevėžį, Šiaulius, Druskininkus ir kitas vietas.

ALTo memorandume minimi faktai, kaip už savo įsitikinimus Lietuvoje šalinami mokytojai iš tarnybų, studentams būna sunkumų testuoti aukštąjį mokslą. Primenama ta skriauda, kai su valdžios leidimu Klaipėdoje statytą bažnyčią okupantai atėmė ir paverė koncertų sale.

Perteikdamas tą memorandumą įvairių valstybių atstovybėms, kun. J. Prunskis prašo konferencijos dalyvių ginti pavergtų lietuvių teises.

Ižengiamie į Aušros šimtmečio gadyne, kai mūsų tėvai ar protėviai "raidės remdamiesi" suvokė beesą tautą, garsios ir garbingos istorijos paveldėtoja. Tikrai "raidės remdamiesi" Vasario Šešioliktosios Lietuvą atstatė. Tikrai "raidės remdamiesi" Nepriklausomybę dvasios ir žemės turtais išdabinom. Tikrai pagrindinės ar laisvosios "raidės remdamiesi" liekame gyvi ir ištikimi tautos kovoje už laisvę.

Kas Aušros pirmūnams buvo tik viltis, mums po šimtmečio yra jau kieta patirtis. Ji liudija tautos likimą, lemia jos vaikų sutelktiniai planai ir darbai bei kiekvieno kūryba. O visa tai bendruoju turtu padaro ypačiai spauda: laikraščiai, žurnalai, knygos.

Mūsų išeivija savo spauda dar tebėra džiuginančiai turtinga. Bet menkėjimo, skurdo ir pagaliau mirties grėsmė gąsdinančiai reali. Kiekvienas galime prisidėti, kad tai ne staiga ir dar negreit įvyktų. Pirmą neskriausime spaudos, teisingamiesi pablogėjusia ekonomija. Taupykime, atsisakydami brangesnių pokylių, gėrimų, bet ne laikraščio, žurnalo ar knygos. Antra—neatsisakykime nė vieno dabar prenumeruojamo laikraščio, žurnalo.

LIETUVOS ATSTOVO DR. S. A. BAČKIO SVEIKINIMAS ŠVENČIŲ PROGA

Lietuvos Pasiuntinybės ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu visus JAV lietuvius Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1983 Metų proga.

Labai dėkoju spaudai, veiksniams, organizacijoms ir visiems geros valios lietuviams už ryžtingą veiklą Lietuvos labui ir už gražią atodairą Lietuvos Pasiuntinybei dosniomis aukomis pareminat jos rūmų pagerinimą.

Linkiu, kad Naujieji Metai būtų visiems sėkmingi ir skaidresnėm prošvaistėm nušviestų Lietuvos laisvės bylą.

DR. STASYS A. BAČKIS
Lietuvos atstovas Washington, D. C.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu už Lietuvos laisvę kovojančius veiksmus, organizacijų vadus ir visus geros valios lietuvius Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1983-ųjų Metų proga.

Tegu 1983-ieji metai būna laimingi Jūsų asmeniniame gyvenime ir teatneša šviesesnių laisvės vilčių pavergtai mūsų Tėvynei ir ten kenčiantiems mūsų broliams.

ANICETAS SIMUTIS
LIETUVOS GENERALINIS KONSULAS
New Yorke

Prisimindama neužmirštamą savo mylimą vyrą advokatą poetą laureatą Nadą Rasteni, jo atminimui aukojau Tėvynei \$20.00 spaudos palaikymui.

Sveikinu Tėvynės redakciją Kalėdų ir Naujųjų 1983 metų proga, linkiu sėkmės visuose darbuose.

JULIJA M. RASTENIENĖ
Baltimore, Maryland

SLA Pildomoji Taryba, Centro tarnautojai, Tėvynės Redakcinis kolektyvas sveikina SLA Komisijas, Apskričių ir kuopų veikėjus, Tėvynės bendradarbius ir visus SLA narius su Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais metais. Linkime visiems sveikatos, ištvermės ir sėkmės asmeniniame gyvenime, visuomeninėje bei organizacinėje veikloje.

ALTo RAŠTAS AMBASADORIAMS

Ryšium su žiniomis, kad Sovietų Sąjunga tiesiant Sibiro į Vakarų Europą dujotiekį naudoja politinius kalinius, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Šidlauskas parašė raštus D. Britanijos, Vokietijos, Italijos ir Prancūzijos ambasadoriams, reikšdamas tuo pasipiktinimą ir iškėlė mintį, kad Vakarų Europos vyriausybės pareikalautų šį reikalą pilnai iširti. Rašte pažymima, kad Sovietų okupuotų kraštų politinių kalinių, o taip pat ir pačių Sovietų darbo vergų panaudojimas tokiems prievartos darbams yra priešingas Helsinkio susitarimams. Ambasadoriai prašomi šį reikalą priminti savo vyriausybėms.

Į ambasadorius kreipimosi akcijos ėmėsi ir Jungtinis Baltiečių komitetas ir jo paskatinti panašų raštą, kaip ALTa, tiems ambasadoriams pasiuntė ir latvių bei estų centrai.

SOVIETŲ SĄJUNGOJE VĖL BLOGAS DERLIUS

Sov. Sąjungos Žemės ūkio ministras Valentin Mesiat per televiziją pareiškė, kad dėl šių metų blogo derliaus kaltas ne vien blogas oras, bet ir kiekvienas kolchozas ir sovchozas turi rimčiau prisidėti savo darbais prie vietos apylinkių. Jis taip pat kalbėjo apie blogą sėklos ir trąšų paskirstymą ir žemės darbų produkciją.

Tai pirmas kartas, kad Sov. Sąjungoje oficialiai pripažintas šių metų blogas derlius. JAV ekspertai šių metų derlių Sov. Sąjungoje apskaičiavo 170 mil. tonų, kai sovietai jį buvo suplanavę 230 mil. tonų. Tai bus jau ketvirtis iš eilės "nederlingi metai" Sovietų Sąjungoje.

* * *

D. Britanijos pertekliaus sandėliuose yra 1 milijonas tonų miežių ir 500,000 tonų kviečių. Prancūzija negali parduoti 3 milijonų tonų kviečių.

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

[ISSN 0040-4071]

Published monthly except July and August

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th St., New York, N. Y. 10001
Tel. [212] 563-2210

REDAGUOJA SLA REDAKTORIŲ KOMISIJA
EDITED BY SLA EDITORIAL BOARD
GENEVIEVE MEILIUNAS, MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States \$4.00
To Foreign Countries \$5.00

Second Class Postage Paid at
New York, N. Y.

SLA Kuopų pranešimai ir skubūs raštai redakcijai reikia siųsti
pradžioj mėnesio, kad jie to mėn. laidoj būtų galimi patalpinti.

Keičiant adresą, būtina pranešti senasis adresas. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako.

NUO SEIMO IKI SEIMO

VYTAUTAS KASNIŪNAS

Laiškai-susirašinėjimas. Pirmas gautas iš Tėvynės skaitytojos laiškas, buvo lyg pirmasis pavasario paukštelis, atskridęs iš New Yorko padangės. Ačiū! Apsidžiaugiau jį gavęs, tik nuliūdau, jog negaliu minėti pavardės. Kuklumas-dorybė, bet kai mes kalbamės, susirašinėjam Susivienijimo reikalais, mes nesigarsiname, kaip Jūs laiške minite, bet atvirai, nuoširdžiai pareiškiamo savo nuomonę, pasidaliname mintimis. Nebijokime ir dėl savo rašybos. Jus baugina, kad gal negalėsiu išskaityti. Jūsų žemaičias puikus. Reikia tik džiaugtis, kad ir Jūsų vaikai žemaičiuoja. O kad skaitote tiek daug laikraščių ir net žurnalų—mes Jumis vertai didžiuojamės.

Tėvynės skaitytoja rašo: "Man labai patinka Povilo Dargio raštai. Kai kuriuos perskaitau net po kelis kartus. Išsikerpu ir laikau, liepiu ir vaikams skaityti."

O kad nenorėdama garsintis nori, kad pavardės neminėčiau, tai ir aš negaliu parašyti tų gražių žodžių, kuriuos rašei apie Vytautą. Ačiū už juos. Pasiliksiu sau.

P.S. Kuo daugiau Tėvynės skaitytojai rašys man, tuo įdomesni bus ir šie straipsniai. Laukiu. Adresas: P.O. Box 475, Beverly Shores, Indiana 46301.

SLA Istorija ir pirmasis seimas. Susivienijimas, minėdamas veiklos 90 metų sukaktį, išleido "Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 90-ties metų istoriją 1886-1976". Nežinau, koks buvo tiražas, kaip plačiai knyga pasklido, bet teko patirti, kad dar daug yra sandėlyje, iš kurio sklinda balsas: "Imkite mane, platinkite ir skaitykite". Knygos redaktorius SLA prez. Povilas

Dargis, techniškinis patarėjas—Jonas Valaitis, autoriai: Vytautas Širvydas, Antanas Diržys ir Algirdas Budreckis. Knyga gausiai iliustruota. 631 puslapių atskleidžia mums Amerikos lietuvių visuomeninį bei kultūrinį gyvenimą.

SLA savo veikla atliko milžinišką darbą ir buvo lyg tas narsus, o kartu ir didžiadvasis laivo kapitonas, kuris lietuviybės laivą išvairavo per dideles bei pavojingas audras į ramų, gražų, tautinėmis spalvomis papuoštą "Vienybės ir Meilės" uostą.

Sunku ir pavojinga spėlioti, kas būtų atsitikę, jei nebūtų SLA. Lengviau yra pasidžiaugti ir pasididžiuoti Susivienijimo veikla.

Kai rusų carų pavergta Lietuva dejavo: "Anei rašto, anei drūko mums turėt neduoda, tegu, sako, bus Lietuva ir tamsi ir juoda", tada: "Lietuvių Tautinis Susivienijimas užsimezgė Lietuvos mylėtojų draugijos susirinkime, New Yorko 1886 m. balandžio 17, gana rūsioje Amerikoje apsigyvenusių Lietuvos išeivių kultūrinio atsilikimo ir negausumo sąlygose".

Posėdyje dalyvavo Jonas Šliupas, Pijus Paseckas, Pranas Ramanauskas, M. W. Bučinskas, V. Džiankauskas ir A. Juškevičius.

Steigiamasis seimas įvyko tuometinėje Amerikos lietuvių sostinėje, Shenandoah, Pa. 1886 m. rugpjūčio 15 d. Jį suruošti ėmėsi šv. Jurgio draugija. Dalyvavo 11 delegatų.

Seimas priėmė Konstituciją, kuri steigiamąją organizaciją pavadino "Susivienijimas visų lietuvininkų Amerikoje".

Tėvo pasakojimai. Mano tėvelis buvo "Ponas Amerikonas"—taip jį kurį laiką vadino tėviškėje, tur būti iki nusidėvėjo jo nešioti amerikoniški drabužiai ir atsibodo nešioti didelį auksinį laikrodį su ilgu rėžėliu. Tris kartus jis važiavo į Ameriką, ir užsidirbęs pinigų grįždavo namo, tikėdamas prikalbinti žmoną, kad su juo kartu vyktų į "aukso šalį". Pirmą kartą išvyko 1905 m. Mama laukėsi kūdikio. Apie kelionę jis pasakė žmonai tada, kai prie namo sustojo dilynė ir suskambėjo skambutis.

— Sudie, Juze, apkabinęs pabučiavo. Grįšiu po metų.

— Tai kur važiuoji, negi į Ameriką?—paklausė žmona.

— Į Ameriką... į Ameriką...—atsakė tėvas.

— Tai kodėl tik dabar pasakei, paskutinėje atsisveikinimo minutėje,—verkė žmona.

— Kelionei ruošiaus šešius mėnesius, tai būtų verkusi visus tuos mėnesius. O dabar užteks ašarų lieti tik vienai dienai.

Mama gaudavo iš tėvo kas savaitę laišką su doleriais, pradėjo miestelyje statyti didelį mūrinių namą.

Po metų, vieną naktį, užmigdžiusi kūdikį, mama ruošėsi naujame name. Staiga kažkas pasibaladojo į langą. Išsigando. Užgesino šviesą.

— Kas čia?—klausia išsigandusi.

— Aš, nepažįsti balso!

— Iš kur tu?

— Iš Amerikos!

Tris kartus tėvas vyko į laimės šalį, vis palikdamas mamą laukiančio kūdikio, nepranešdamas iš anksto apie kelionę, tris kartus netikėtai ir nelauktas grįždavo.

Prisiminiau tas tėvo keliones į Ameriką ir jo pasakojimus apie tuolaikinį lietuvių gyvenimą, kai pradėjau skaityti SLA istoriją. Jis aktyviai veikė įvairiose draugijose, ir mums vaikams tie jo pasakojimai buvo lyg tos "negirdėtos, netikėtos pasakos". Varstydavo tėvų namų duris ir suaugusieji, vis klausinėdami, kaip Amerikoje lietuviai gyvena. Ieškojau ir aš skaitydamas SLA istoriją tų vietovių kur tėvas gyveno, bene užtiksiu jo pavardę.

Ona Indrelienė. Susivienijimo 61-ajame seime teko susipažinti daug, daug žymių lietuvių veikėjų,

kurių pavardes taip dažnai užtinku spaudoje. Gaila buvo, kad seimas tęsėsi tik kelias dienas. Džiaugsmingi susipažinimai—baigėsi liūdinais atsisveikinimais, broliškais pasibučiavimais. Labai malonu buvo susipažinti su Ona Indreliene iš Toronto, žymia veikėja. Abu buvome seimo sekretoriais. Dieną posėdžių eigą sekėme, iki vėlumos turėdavome paruošti kitai dienai protokolus. Susižavėjau jos pareigingumu darbštumu ir kuklumu. Slinko malonios darbo valandos, nugalėdamos nuovargį. Tai kilnios asmenybės moteris. Kiekvienas pasakytas žodis spindėjo nuoširdumu. Veido šypsenoje išskaitei jos meilę lietuviškam darbui, tą tyrą idealizmą, kuris lydėjo gyvenimo žingsnius.

Ir kai buvo paskelbta, kad ji išrinkta Susivienijimo garbės nare, Seimo dalyviai Oną Indrelienę pasitiko triukšmingomis ovacijomis,

širdingais rankų plojimais, pagerbami atsistojimu. Visų dalyvių akys spindėjo džiaugsmas, dvasinė meilė, vidinė pagarba ir pasididžiavimas.

Ona Indrelienė savo dėkingumą išreiškė keliais jautriais žodžiais, kuriuos palydėjo ašaros, meilės ašaros Susivienijimui, tai didingai organizacijai, Seimo dalyviams, istorinio įvykio dalyviams.

Be vienybės kito kelio aš nematau—tai žodžiai, pasakyti Susivienijimo pirmojo prezidento Pijaus Posecko. Steigiamajame Susivienijimo seime Pijus Paseckas buvo pagrindinis kalbėtojas, iškėlęs organizacijos reikalingumą, nurodęs, kaip susiskaldžiusius lietuvius išnaudoja lenkai. Kalbą baigė šiais reikšmingais žodžiais: "Nesu užmuštas patriotas, bet be vienybės kito kelio nematau. Visiems Amerikos lietuviams sakau—vienykimės!" Čia Posecko vartojamą žodį "užmuštas" reikia suprasti kaip "aklas fanatikas". Tad reikia suprasti jį sakius "nesu aklas patriotas".

61-ajame seime girdėjau vieno būrelio pasikalbėjimus ir dalyvio žodžius: "nesutinku su tavo kai kuriomis mintimis, bet tavo labai gerbiu".

Džiaugiamės, kad Susivienijimo nariai pasižymi vieningumu, tolerancija, kitų minčių gerbimu.

Kalėdos... Kalėdos... Prieš daugelį metų Tėvynė išleisdavo padidintą, puošnų kalėdinį leidinį. Redaktoriaus prašomas aš tada kalėdiniame numeryje aprašydavau kurią nors Lietuvos vietovę, jos istoriją, gamtos grožį, padavimus, šventės tradicijas. Po švenčių gaudavau iš skaitytojų daug padėkos laiškų ir prašymų aprašyti kitais metais jų gimtąją arba tėvų—gimtinę. Visa tai rodė, kaip jie myli savo tėvų žemę.

Lietuva mums gyva dienos kelyje keliaujant, nakties sapnuose. Jos amžinas gyvastingumas yra mūsų širdyse, papuoštas idealizmu, pasiaukojimu. Į mus kalba proseniai, savo žemės šaukliai. Mes didžiuojames savo tautybe ir ją puošiame deimantais.

Prez. Povilas Dargis seimo atidarymo gražioje kalboje pabrėžė, kad šie metai yra Maironio metai. Poetas mus savo žodžiais gaivina ir ragina "Tik stokim į darbą už laisvę kovoti".

Kai 1895 metais, švęsdamas dešimtmetį, Susivienijimas pasirinko tautinę dvasią, ir jam pirmoje eilėje rūpėjo Lietuva, jos istorija, krašto ateitis, poetas Maironis tais pačiais metais parašytame eilėraštyje "Jaunimo giesmėje" ragino tėvynę numesti "rūbą seną, kuri užvilko svetimi".

Ranka mus spaudžia geležinė,

Krūtine apkala ledais:

Uždeikime meilę sau krūtine

Į kovą stokim milžiniais.

Tas ne lietuvis, kurs dar bijo

Atsizadėt sapnų nakties,

Kur bėgs nuo žygių, kalavijo,

Kursai didžiais darbais nešvies.

Tesiama 8 pusl.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE 61-ojo Seimo, įvykusio 1982 metų liepos-July 5-7 d. d. Dolphin Beach Resort viešbutyje St. Petersburg Beach, Florida

PROTOKOLAS

[Tęsiamas iš pereinamos Tėvynės laidos]

1982 m. vasario 20 d. buvau pagrindiniu kalbėtoju Pittsburghe įvykusiame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime.

1982 m. kovo 1 d. pravedžiau **Vienybės** laikraščio 95-erių metų sukakties minėjimą New Yorke.

Dar priminsiu, kad gyvą kontaktą palaikau tiek su Susivienijimo nariais, tiek su kitais lietuviais per savo ir žmonos Gertrūdos vadovaujamą lietuviškąją radijo valandą Pittsburghe, girdimą sekmadieniais 12:30 val. po pietų. Susivienijimo vardu dar kalbėjau ir per kitų kolonijų lietuvių radijo programas.

Susivienijimas taip pat palaiko artimus ryšius su kitomis lietuvių institucijomis ir organizacijomis. Šalia pareigų ALTo centro valdyboje, dar esu Susivienijimui draugiškųjų organizacijų centriniuose organuose, būtent: esu Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros C. V. pirmininku ir Lietuvių Tėvynės Mylėtojų Draugijos vicepirmininku.

Reprezentuoju Susivienijimą, santykiaujant su kitomis lietuviškomis organizacijomis bei su Amerikos valdžios ir visuomenės sluoksniais. Kadangi teismo tarnyba kai kada neleidžia man asmeniškai dalyvauti konferencijose bei kongresuose, tai bent raštu pasveikinu SLA vardu tokių konferencijų rengėjus.

Tarp gausybės tokių komunikacijų nusiunčiau laiškus: United States Representative to the United Nations Commission on Human Rights; Anne Wexler, Assistant to President James E. Carter; Chicagos Lietuvių Moterų Klubui (perduoti linkėjimus Lietuvos konsulei Juzei Daužvardienei, jos 75 m. amžiaus proga), VLIKui, President's Briefing on Inflation; Presidents' Meeting for Ethnic Fraternal Leaders; Commission on Security and Cooperation in Europe; Lietuvos Vyčių Seimui; **Dirvos** laikraščio 65 m. sukakties minėjimui; VLIKo 1979, 1980 ir 1981 m. seimams; Amerikos Balso Lietuvių skyriaus 30 m. sukakties minėjimui; Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 17-ajam seimui; visuomenininkei Alenai Devenienei pagerbimo proga ir t. t. ir t. t.

Čia būtų sunku išminėti visus oficialius pasveikinimus ir linkėjimus. Kur pats negalėjau dalyvauti, ten kai kuriais atvejais įgaliojau kitus Pildomosios Tarybos narius Susivienijimui atstovauti.

Jau kelis kartus savo raporte užsiminiau apie vadinamą polisų aiškumą (readability) įstatymus. Ta problema prasidėjo dar prieš 1979 m. **Jau 1974 m. Pennsylvania draudimo komisierius Denenberg pravedė įstatymą, kad visi komercinių bendrovių draudimo polisai privalo išlaikyti aiškumo [readability] testus, jei norima juos toliau pardavinėti.**

Aiškumas arba readability yra matuojamas pagal skalę, kurią anglų kalbos profesorius Rudolf Flesch buvo paruošęs 1946 m. Massachusetts valstija priėmė dar griežtesnę Flesch aiškumo (readability) skalę, kuri nuo 1979 m. liepos 1 d. turėjo paliesti ir fraternalinių draugijų polisus. SLA sekretorė Meiliūnienė 1979 m. gegužės 14 d. gavo Massachusetts aiškumo (readability) potvarkį. Pildomosios Tarybos poseiminiam suvažiavime šis klausimas buvo svarstomas. Aš paprasčiau Massachusetts draudimo komisierių šį potvarkio vykdymą Susivienijimo atveju atidėti iki 1979 m. gruodžio 31 d. Taip ir buvo.

Bet netrukus Connecticut, Pennsylvania, New Jersey, New Yorko ir eilė kitų valstijų priėmė aiškumo (readability) įstatymus ir potvarkius, liečiančius visus fraternalinių draugijų naujus paliudijimus ir jų išplatavimo būdus.

1980-1981 metais teko tartis su Aktuaru, vąjaus ir įstatų komisijų nariais dėl Susivienijimo compliance, t. y., prisitaikyme prie aiškumo (readability) įstatymo.

Patyrėme, kad visi naujai išduodami polisai-paliudijimai nariams būtų perrašomi paprasta kalba, kad išlaikytų aiškumo skalės testus, kad tokie polisai būtų įteikti draudimo departamentams su atitinkamais atestatais aprobavimui. Taip pat reikia paruošti buyer's guides-gaires pirkėjams, disclosure arba summary formas, ir surrender comparison disclosure formas.

1981 m. kovo 2 d. tuo reikalu posėdžiavau su Aktuaru, sekretore Meiliūniene ir su išdininke Mikužiute. Nutarėme pakviesti Aktuarą paruošti sekančių rūšių apdraudas pagal aiškumo reikalavimus: 1) 20 metų išmokėjimo viso amžiaus paliudijimą, 2) taupomąją apdraudą 10-čiai ir 20-čiai metų ir 3) terminuotos apdraudos paliudijimą. Taip pat nutarėm, gavus valstijų draudimo departamentų aprobavimą, naujus apdraudas paliudijimus ir aplikacijas spausdinti Pittsburghe.

Kadangi paliudijimų pakeitimai pareikalaus tam tikrų pakeitimų SLA konstitucijoje ir įstatuose, šis reikalas buvo pavestas SLA Įstatų Komisijai. Komisija, pasitarus su Pildomąja Taryba ir Aktuaru, paruošė konstitucijos pakeitimo-pritaikymo prie "Readability Requirements-reikalavimų projektą, kuris bus seimui pareferuotas.

Rengiantis šiam SLA Seimui ir rašant šį savo raportą, man dar prisiėjo šiemet gegužės-May 1 ir 2 d. Chicagoje posėdžiauti su ten gyvenančiais Įstatų Komisijos nariais: Martynu Gudeliu ir Kaziu Mačiuku.

Sykiu peržiūrėjome visų kuopų gautus "Seimui įnešimus". Kiekviena įnešimą Komisija apsvarstė ir pateikė savo nuomonę ir rekomendacijas.

Ta pačia proga, būdamas Chicagoje, pasitariau su Švietimo Komisijos pirmininku G. Lazausku ir Chicagoje gyvenančiomis SLA Pildomosios Tarybos narėmis: E. Mikužiute, Christine Austin ir Josephine Milleriute.

1982 m. gegužės 14 d. dar turėjau vykti į New Yorką, kur pagaliau su trečiuoju Įstatų Komisijos nariu dr. Algirdu Budreckiu galutinai paruošėm įnešimus spausdinti Tėvynėje ir SLA seimo "Darbų knygoje".

SLA raštinėje su sekretore G. Meiliūniene sutarėme, kur spausdinti "Seimo Darbų knygą" ir sykiu peržiūrėjome knygoje spausdinamus raportus. Paruošėme ateinančio seimo dienotvarkę ir galutinai aptarėme SLA seimo eigą bei ten įvykstančiuosius parengimus.

Kaip matyti, šios 1979-1982 m. kadencijos metu stengiausi kaip galėdamas prisiderinti prie naujų įstatymų ir potvarkių. Esu dėkingas savo kolegoms—SLA Pildomosios Tarybos nariams ir Pastoviųjų Komisijų nariams, supratusiems reikalą išsivystymo svarbą ir įsijungusiems į naujų rūpesčių išrišimą savo pasiūlymais ir darbais. Visiems broliškai tariu lietuvišką ačiū.

Santykiaudamas su žmonėmis, ar tai būtų buvę su lietuvių veikėjais, ar su amerikiečių visuomenininkais, džiaugiausi, matydamas daugelio žmonių gerus linkėjimus ir pagarbos pareiškimą Susivienijimui, jčiau žmonių atvirumą ir nuoširdumą diskusijose su jais. Dideliu pasitenkinimu galiu konstatuoti, kad mūsų Susivienijimas, šiame krašte seniai įsipilietinęs, turi garbingą vardą ir gerą reputaciją amerikiečių tarpe.

Šio seimo rengimo komisijai St. Petersburge reiškiu gilią padėką. Tikiu, kad seimo delegatai ir svečiai patirs petersburgiečių paslaugumą ir vaišingumą, kuris padės 61-ajam seimui praeiti sklandžiai ir broliška dvasia.

Taip pat dėkoju mūsų organizacijos gausiems rinkikams-balsuotojams, kurie dar kartą parodė man prielankumą, išrinkdami mane dar vienai kadencijai Susivienijimui vadovauti.

Reiškiu padėką ir pagarbą savo artimiesiems bendradarbiams: Pildomosios Tarybos nariams Pastoviųjų Komisijų veikėjams, apskričių ir kuopų valdyboms ir centro tarnautojams. Jūsų glaudus ir sklandus bendradarbiavimas mūsų Susivienijimą išlaikė aukštumoje ir užtikrino visos organizacijos gerovę.

Galime drąsiai žvelgti į Susivienijimo šimto metų jubiliejų, kuris taip arti—vos už ketverių metų! Kviečiu ir raginu seimo delegatus rimtai pamąstyti, pasvarstyti ir padaryti nutarimus, kad Susivienijimo šimtmečio paminėjimas paliktų prasmingas ir išpūdingas žymes lietuvių tautos istorijoje taip, kaip bus palikusi ir SLA veikla.

Jums gi, brangios delegatės ir delegatai, linkiu sėkmingo darbo seime, geros nuotaikos pramogose ir daug, daug malonių valandų, kurias praleisite savo susitikimuose ir bendravime su SLA broliais ir seserimis.

**POVILAS P. DARGIS
SLA PREZIDENTAS**

Išgirdę plačiai išvalgų prezidento Povilo Dargio raportą, susidarėme bendrą ir ryškų šios organizacijos vaizdą.

SLA viceprezidentas Aleksandras Chaplikas padėkojo prezidentui Povilui Dargiui už kruopščiai paruoštą raportą. Teodoras Blinstrubas, 322 Kp., Chicago, Ill., įneša, Kazys Mačiukas, 260 Kp., Chicago, Ill., paremia prezidento Povilo Dargio raportą priimti. Balsuojant, raportas vienbalsiai priimtas su pagyrimu.

13. Prezidentas P. Dargis, grįžęs Seimui pirmininkauti, pakviečia SLA vicenrezydentą Aleksandrą Chapliką duoti savo raportą.

SLA VICEPREZIDENTO RAPORTAS

Brangios delegatės ir brangūs delegatai!

Sunku tikėti, kad jau praėjo treji metai nuo SLA seimo Clevelande. Rodos, kad netaip seniai esu seimui davęs raportą. Bet, kaip upė vietoje nestovi, taip ir mūsų brangus Susivienijimas keliauja pirmyn. Daug vandens nutekėjo per tuos paskutinius trejus metus.

Šį kartą pateikiu pranešimą, kuris apima mano veiklą nuo 1979 m. liepos mėnesio.

Yra galvojančių, kad Susivienijimo viceprezidentas neturi jokių pareigų, kad jisai tebėra tik išstatyta figūra. Toli gražu—taip nėra. Visiems septyniems Pildomosios Tarybos nariams buvo ir tebėra daug uždavinių ir darbų. Esu laimingas, kad galėjome sklandžiai ir broliškai dirbti. Na, gal

PROTOKOLAS

posėdžiuose kai kada dėl rūpesčių isikarščiudavome, bet esu nuomonės, kad reikia atvirai ir teisingai pasisakyti, o po to padarius bendrą nutarimą—petys į petį kartu dirbti, kol atsieksime savo tikslą.

Šioje kadencijoje, t. y., nuo 1979 m. liepos 3 d. ligi šio seimo, vykdžiau pareigas pagal savo geriausią supratimą. Sąžiningai atlikau visus uždavinius, kuriuos man pavedė SLA prezidentas ir bendrai SLA Pildomoji Taryba. Mano vadovaujantis principas buvo—žiūrėti, kas geriausia Susivienijimo nariams!

Pagal SLA konstituciją, mūsų organizacijos aukščiausią įstatymą, SLA viceprezidentas yra prezidento pavaduotojas. Tai reiškia, kad man teko dalyvauti Pildomosios Tarybos suvažiavimuose ir toms sesijoms pirmininkauti, kuriose prezidentas pateikė savo raportus, ar kada dėl kokios nors priežasties turėjo iš posėdžio pasišalinti tartis kitais SLA reikalais.

Aktyviai dalyvavau šiuose Pildomosios Tarybos suvažiavimuose: 1979 m. liepos 3 d. poseiminiame suvažiavime Clevelande, 1980 m. vasario 29 d.—kovo 2 metiniame suvažiavime New Yorke, 1980 m. spalio 19-22 d. d. suvažiavime Chicagoje ir 1982 m. vasario 27-kovo 3 d. d. metiniame suvažiavime New Yorke. Šiuose suvažiavimuose dalyvavau visuose svarstymuose ir pareiškiau savo nuomonę visais einamais ir ypatingais klausimais. Mano įnašas į tuos posėdžius yra protokoluose, kurie atspausdinti Tėvynėje. Tų smulkmenų čia nekartosiū, taupydamas laiką.

Pildomosios Tarybos poseiminiame posėdyje Clevelande 1979 m. liepos 3 d. buvau išrinktas į sekančias darbo komisijas: Tautos ir kultūros reikalų komisiją, Morgičių komisiją, Imigrantų komisiją ir Vajaus komisiją.

Morgičių ir Imigrantų komisijos šioje kadencijoje nesireiškė. Tad neturiu čia nieko konkretaus pranešti.

Kaip Tautos ir kultūros reikalų komisijos narys, drauge su prezidentu ir išdininke, Susivienijimui atstovavau Amerikos Lietuvių Taryboje-ALTe. Tarp 1979 ir 1981 m. buvau ALTo išdo globėju. Išskiriant pereitus metus, kai sunkiai sirgau, man teko vykti į ALTo centro valdybos būstinę Chicagoje ir patikrinti visas ALTo išdo knygas. Taip pat aktyviai dalyvavau ALTo suvažiavimuose ir Amerikos Lietuvių Kongrese.

Daugiausia dirbau SLA Vajaus komisijos veikloje. Dalyvavau visuose vajaus komisijos posėdžiuose, būtent: 1979 m. rugpjūčio 27 d. New Yorke, 1980 m. vasario 29 d., 1980 m. rugsėjo 12-14 d. d. ir 1982 m. vasario 27 d. New Yorke.

Esu giliai įsitikinęs, kad vajai SLA organizacijai yra lyg kraujo transfuzijos. Tos organizacijos nuolatos auga ir klestės, kurios prie savęs nuolat pritrauks mokytus, gabius, energingus lietuvius, ypač jaunus profesionalus.

Buvau ir tebesu optimistas, kad mūsų Susivienijimas yra ta dirva, kuri leis kiekvienam lietuvių kilmės žmogui pasireikšti ir tuo pačiu praturtinti mūsų organizaciją, o kartu ir visą veiklą lietuviybės srity! Savo kilme, kaip jau daug kas gal žino, esu dzūkas, tad nesidroviu pasakyti, ką tikrai galvoju. Toks mano vadovaujantis principas. Aš juo vadovaujuosi, mūsų Susivienijimui ieškodamas naujų, naudingų narių!

Esu paskyręs daug laiko vajaus ir bendrai organizacijos gerovės reikalams. Su pasididžiavimu galiu teigti, kad Massachusetts SLA Antroji apskritis užima antrą vietą naujų narių įrašymo vajuose. Man yra daug padėję tokie Massachusetts veikėjai, kaip Alfonsas Baika, Antanas Andriulionis ir mūsų veteranas Worcesteryje Juozas Krasinskas. Daug padėjo žurnalistai Jonas Valaitis ir dr. Algirdas Budreckis.

Susivienijimo veikloje ne vien kaip Pildomosios Tarybos narys, bet ir kaip SLA Massachusetts Apskrities pirmininkas visur reiškiauosi. Man džiugu pranešti, kad mūsų Apskirtyje tebeveikia 26 kuopos, kurių narių apdraudos siekia beveik milijoną dolerių.

Būdamas apskrities pirmininku, jaučiau dvigubą pareigą padėti savo apskrities kuopoms, patekusioms į bėdą. Man tarpininkaujant, SLA 17 Kuopa Brocktone ir Worcesterio 57 Kuopa sudarė naujas, veiklias valdybas, kurios vėl rūpinasi narių reikalais. Esu taip pat SLA 43 Kuopos pirmininku ir galiu pasididžiuoti mūsų Bostono kuopos veiklumu ir pajėgumu. Dalyvaujame visuose rinkimuose, į kiekvieną seimą siunčiame delegatus ir statom kandidatus į Apskrities valdybą.

Per paskutinius trejus metus man teko prabilti per P. Viščinio, Brockton, Mass., ir Minkų Boston, Mass., radijo valandėles, ir višada primindavau mūsų Susivienijimą.

Per paskutinius trejus metus esu Bostono Lietuvių Tarybos pirmininku. Kasmet teko sudaryti delegacijas iš Bostono veikėjų ir Vasario 16 proga gauti proklamacijas iš Massachusetts gubernatoriaus Edward J. King ir iš Bostono burmistro Kevin H. White. Taip pat gavau proklamacijas iš Bostono miesto tarybos. Kasmet Vasario 16 proga vadovavau Amerikos ir Lietuvos vėliavų iškėlimo ceremonijoms prie Bostono rotušės. Kasmet kalbėjau per Petro Viščinio ir Stepono Minkaus radijo programas ir apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimą.

Lietuvių vardu taip pat sveikinau ukrainus ir latvius jų nepriklausomybės minėjimuose. Lietuviams atstovauju ir "Pavergtų tautų savaitės" minėjimuose Bostone.

1982 m. pavasario numerio, The Truth, Action, Massachusetts, leidžiamam rimto antikomunistinio laikraščio editoriale buvo atspausdintas ilgas redaktoriaus Tuttle pasikalbėjimas su manimi apie Lietuvos kovas dėl nepriklausomybės ir laisvės atgavimo.

Nors kurį laiką buvau pasitraukęs, Bostono Lietuvių Piliečių Draugija savo rinkimuose pernai mane vėl išrinko Draugijos pirmininku.

Man džiugu konstatuoti, kad einu vicepirmininko pareigas dar ir SLA draugingose organizacijose, kaip: Amerikos Lietuvių Tautinėje Sandaroje ir Lietuvių Tėvynės Mylėtojų Draugijoje. Mano manymu, yra svarbu reikštis visose patriotiškose draugijose, kurių tikslai yra panašūs į mūsų Susivienijimo tikslus. Be jokių kompromisų visuomet remiu lietuvišką veiklą, pagrįstą tautiškais ir demokratiškais pagrindais. Tikiu, kad kiekvienas Susivienijimo veikėjas gali efektingiausiai atstovauti ir Susivienijimą pristatyti kitiems savo paties veikimo pavyzdžiu.

Tad, kiek leidžia sveikata ir laikas, visur remiu pozityvią lietuvišką veiklą ir tuo pačiu raginu brolius lietuvius, kur jie bebūtų Lietuvoje, Amerikoje ar Kanadoje gimę, jungtis į mūsų garbingosios organizacijos SLA augimą.

Jeigu šios kadencijos metu kada nors persistengiau ar kai kam atrodžiau per daug šališkas kuriuo nors klausimu, tai dabar prašau savo brolius ir seseris, SLA veikėjus, man atleisti. Žinokite, kad mano intencijos visuomet buvo, yra ir bus: **tegyvuoja ir klesti mūsų Susivienijimas!**

Šia proga noriu padėkoti Susivienijimo nariams, tiek savo pažįstamiems, tiek tiems nariams, su kuriais neteko artimai bendradarbiauti, už tai, kad jūs visi savo kuopose pareiškėte pasitikėjimą mano atliktiems darbams ir mane vėl išrinkote Susivienijimo viceprezidentu. Stengsiuos neapvilti Jūsų broliško pasitikėjimo. Ačiū Jums!

Baigdamas linkiu visiems delegatams sveikatos, rimties, rišant seime keliamus klausimus.

ALEKSANDRAS J. CHAPLIKAS
SLA VICEPREZIDENTAS

Po viceprezidento Aleksandro Chapliko raporto, Edvardas Pečiukaitis 43 Kp., So. Boston, Mass. įneša, Lionginas Kapeckas, 124 Kp., Hartford, Conn., paremia viceprezidento perskaitytą raportą priimti. Seimas jį vienbalsiai priima.

14. Prezidentas Povilas Dargis pakvietė SLA sekretorę Genovaitę Meiliūnienę duoti savo raportą. Teodoras Blinstrubas paprašė balso dėl tvarkos, pasiūlydamas sekretorei, savo raportą skaitant, jį sutrumpinti, išleidžiant visus buhalterinius skaičius. Sekretorė sutiko, ir perskaitė raportą trumpindama.

Seka pilnas SLA sekretorės raportas, kaip atspausdintas Seimo darbų knygoje.

SLA SEKRETORĖS RAPORTAS

Gerbiami seimo delegatai ir delegates,

Per Pildomosios Tarybos rinkimus Susivienijimo nariai jau ketvirtą kartą pareiškė man didelį pasitikėjimą, išrinkdami mane SLA sekretorės pareigoms, už ką esu jiems giliai dėkinga.

Mano, kaip sekretorės, pareiga yra pateikti seimui organizacijos veiklos ir finansinės padėties raportą, būtent, finansinę trejų metų apyvartą, visas įplaukas, išlaidas, gyvybės apdraudos duomenis, ligoje pašalpos reikalus, narių skaičių ir t. t.

Mūsų Susivienijimas finansiniu požiūriu yra aukštumoje, tačiau naujų narių gavimo klausimas vis dar yra labai opus.

Nors buvo stengiamasi papildyti natūralų narių nubyreėjimą, bet ne visuomet sekėsi.

Su pasitenkinimu turiu paminėti, kad nuo praeito iki šio seimo neįvyko jokių nesklandumų, nebuvo nei skundų, nei bylų.

Be fraternalinės veiklos, Susivienijimas per savo kuopas dar atlieka daugybę tautinių ir visuomeninių darbų.

Susivienijimo tikslas yra vienyti į brolišką sąjungą visus lietuvius, neatsižvelgiant į jų lytį, tikybą ar politines pažiūras. Susirašinėjime su kuopomis, SLA nariais ar naujais aplikantais nepraleidžiame progos aiškinti Susivienijimo didžiuosius tikslus.

• • •

Šiame raporte naudoju skaičius. Jų nemažai. Jais remiuosi, sugrupuoju tokia eile: I. SLA nariai, II. SLA nariai ir pinigai, III. SLA finansai.

Ta pačia eile pateikiu tuos skaičius ir, kur reikia, įterpiu paaiškinimus.

I. SLA NARIAI

Susivienijimo padaliniai yra apskritys, kuopos, dar ir pavieniai nariai, sudarantys atskirą vienetą, vadinamą "Pavienu kuopa". Tų padalinių ir narių skaičiai:

TĖVYNĖ, 1982 m. gruodžio-December mėn.

PROTOKOLAS

SLA apskričių skaičius	1981 m. gruodžio 31 d.—	9
SLA kuopų	" 1981 m. gruodžio 31 d.—	201
SLA narių	" 1981 m. gruodžio 31 d.—	5,742

NARIŲ JUDEJIMAS

	1979	1980	1981	Viso
Naujai įstojo ar atnaujino apdraudas	203	176	183	562
Mirė, atsiėmė taupomas apdraudas, ar apdraudos atsisakė	467	416	500	1,383

Paskutiniame dešimtmetyje buvo narių:

Narių	Narių
1981 m. gruodžio 31 d. 5,742	1976 m. gruodžio 31 d. 6,880
1980 m. " " 6,059	1975 m. " " 7,107
1979 m. " " 6,299	1974 m. " " 7,009
1978 m. " " 6,563	1973 m. " " 7,452
1977 m. " " 6,824	1972 m. " " 7,710

Narių mirtingumas paskutiniame dešimtmetyje

Metai	Nuošimtis	Metai	Nuošimtis
1981	52.85 %	1976	45.41 %
1980	40.72 %	1975	56.49 %
1979	52.85 %	1974	52.23 %
1978	46.55 %	1973	64.07 %
1977	64.07 %	1972	57.28 %

Nariai pagal amžių ir apdraudų dydį:

Amžius	Narių skaičius	Narių nuošimtis	Apdraudos dydis
1-16 m.	403	7.01 %	\$ 532,043
17-30 m.	814	14.18 %	910,020
31-55 m.	814	14.18 %	716,147
56-70 m.	1,571	27.36 %	1,106,333
71-84 m.	1,436	25.01 %	783,579
85 ir daugiau	704	12.26 %	264,752

II. SLA NARIAI IR PINIGAI

Pajamos iš narių ir apdraudų išmokėjimai pagal kuopas ir valstijas
1981 m.

Valstija	Kuopa	Narių	Gauta mokesčių	Išmokėta apdraudų
Pennsylvania	51	921	\$ 19,069	\$ 20,904
Illinois	38	1,046	25,339	32,890
New York	45	1,942	32,120	34,952
Massachusetts	25	723	18,473	9,383
Ohio	12	307	6,433	8,339
Connecticut	11	182	3,745	4,703
New Jersey	7	214	4,761	1,057
Michigan	6	265	5,554	5,636
Indiana	5	95	1,776	7,822
Maryland	1	47	855	650
Viso	201	5,742	\$118,131	\$126,338

LIGOJE PAŠALPOS SKYRIUS

Bendras stovis

Ligoje pašalpos turtas 1981 m. gruodžio 31 d. siekė
\$337,885

Narių skaičius

1981 m. gruodžio 31 d.

\$ 6.00 savaitėje, Class V-6	266
\$ 9.00 savaitėje, Class V-9	139
\$ 12.00 savaitėje, Class V-12	186
\$ 24.00 savaitėje, Class V-24	27
\$ 36.00 savaitėje, Class V-36	8
\$ 60.00 savaitėje, Class V-60	2
Viso narių pašalpos	626

Susivienijimas per pastaruosius trejus metus Ligoje Pašalpos skyriuje neteko 244 narių. Per tą laiką į Ligoje Pašalpos skyrių įsirašė 3 nariai.

Ligoje Pašalpos skyriaus finansai

Ligoje Pašalpos skyriaus įplaukas sudaro narių duoklės po 30, 60 centų ir po \$1.80, \$2.70 ir t. t. į mėnesį. Nuo kiekvieno vieneto nariai kas mėnesį moka 10 centų Lėšų Fondan.

Pastarųjų trejų metų Ligoje Pašalpos skyriaus pajamos ir išmokėjimai matyti šioje lentelėje:

TĖVYNĖ, 1982 m. gruodžio-December mėn.

Metai	Gauta	Išmokėta pašalpų	Ligonų skaičius
1979	6,057	4,439	74
1980	5,374	4,034	57
1981	5,178	3,322	52

Vidutinė išmokėjimo ligoje pašalpų suma 1979 m. buvo \$60.00. 1980 m.—\$70.79 ir 1981 m.—\$63.90.

Viso šio skyriaus išmokėjimai ir apskaičiavimai yra paremti nuo 1959 m. veikiančiomis naujomis taisyklėmis, pagal kurias mokama 6 savaites po pilną ir 6 savaites po pusę pašalpos sumos, pridant 25 % už ligoninėje sirgtą laiką.

IŠMOKĖTA LIGOJE PAŠALPA PAGAL VALSTIJAS:

	1979	1980	1981
Sirgimai Pašalpos	Sirgimai Pašalpos	Sirgimai Pašalpos	Sirgimai Pašalpos
Connecticut	6 \$ 265.52	3 \$ 214.51	4 \$ 311.39
Illinois	14 636.48	9 522.19	9 524.40
Indiana	3 155.50	2 152.00	1 72.00
Maryland	— —	5 277.59	— —
Massachusetts	14 847.72	1 119.50	5 541.00
Michigan	2 65.77	5 156.50	6 286.27
New Jersey	1 72.00	1 52.88	1 26.75
New York	10 838.90	6 566.50	7 613.36
Ohio	5 324.02	3 432.50	2 139.00
Pennsylvania	12 707.22	13 643.36	12 536.33
Kitose valstijose	7 526.78	9 897.27	5 271.90
Viso	74 \$4,439.91	57 \$4,034.80	52 \$3,322.40

III. SLA FINANSAI

SLA turto balansas 1981 m. gruodžio 31 d.

Pagrindinis turtas-assets

[Net admitted assets]

1. Bonai ir akcijos-šėrai (bonds and stocks)	
valstybės, valstijų, miesto viešųjų įmonių (utilities),	
pramonės ir kiti bonai (knygos vertė)	\$3,267,682
2. Nekilnojamos nuosavybės	58,380
3. Paskolos narių paliudymams	9,893
4. Išrinktos, bet dar neinkasuotos duoklės	2,717
5. Pinigai bankuose	107,790
6. Neišrinkti nuošimčiai	54,383
Viso	\$3,500,848
Prieauglis nuo praeito seimo (Net gain)	\$ 96,937

Atsakomybė—Liabilities

1. Pomirtinių ir pašalpų rezervai, įstatymais reikalaujami užtikrinti pomirtinių ir pašalpų išmokėjimus	\$1,964,211
2. Išmokėtinos pomirtinės ir ligoje pašalpos, bet dėl įvairių priežasčių neišmokėtos	67,093
3. Iš anksto sumokėtos duoklės už dalį sekamų metų	31,496
4. Mokėtini dividendai	15,000
5. Neišmokėtos algos, taksai ir kt.	1,899
6. Fraternalinis fondas	32,709
7. Rezervai SLA seimui	10,000
8. SLA kuopų sekretorių bonusai	8,000
9. Neišmokėtų dividendų likutis	1,259
10. Rezervai vertybių svyravimui padengti	65,163
11. Fondams nepaskirstytas perviršis	1,304,014
Viso	\$3,500,848

Tik ką parodytas 1981 m. balansas sudarytas iš taip vadinamo "Iškaitomo turto" duomenų. Bet, be "Iškaitomo turto", dar yra taip vadinamas "Neįskaitomas turtas". Šį turtą sudaro bonų nupigginimas, moksleivių paskolos, negauti mokesčiai ir nuošimčiai ir kt.

Neįskaitomas turtas

1. Bonų kaina virš amortizuotos vertės	\$ 14,372
2. Paskolos moksleiviams	10,975
3. Paskolos SLA nariams	1,046
4. Šėrai Lietuvos Tautiniams Namams	900
5. Negauti mokesčiai	8,507
6. Negauti nuošimčiai	15,109
Viso neįskaitomo turto	\$ 50,911
Viso įskaitomo turto	\$3,500,848
Viso SLA turto	\$3,551,759

Iškaitomo turto paskirstymas fondams:

Apdraudos	\$2,985,371
Ligoje Pašalpos	337,885
Pensijos	144,882
Fraternalinis	32,709
Viso	\$3,500,848

PROTOKOLAS

Seka:

SLA TURTO – ASSETS SMULKESNIS PASKIRSTYMAS

BONAI, KAIP JIE NURODYTI
VALSTIJŲ INSURANCE DEPARTAMENTAMS

DESCRIPTION	INTEREST	Year	PAR VALUE	ACTUAL COST	Investment Value Dec. 31, 1981
I. GOVERNMENT					
United States Treasury Note	8.875	1982	\$ 250,000	\$ 249,575	\$ 249,835
United States Treasury Note Ser. F84	12.125	1984	30,000	30,000	30,000
United States Treasury Notes, Ser. A	8.00	1985	25,000	25,162	25,081
United States Treasury Bonds	8.375	2000	20,000	19,804	19,839
United States Treasury Notes	7.25	1984	25,000	24,952	24,981
United States Treasury Notes, Dtd. 3-31-81	13.375	1985	50,000	49,901	49,901
United States Treasury	3.250	1983	20,000	20,000	20,000
United States Treasury Ser. B90	13.000	1990	50,000	49,883	49,883
United States Treasury	3.50	1998	240,000	240,000	240,000
United States Treasury	4.125	1994	8,000	8,000	8,000
United States Treasury Ser. 92	7.25	1992	30,000	29,625	29,694
United States Treasury Notes	8.00	1983	25,000	25,000	25,000
United States Treasury Notes	7.875	1986	25,000	25,000	25,000
United States Treasury Dtd. 11/15/79	10.375	2009	25,000	24,227	24,235
United States Treasury Notes	8.00	1986	50,000	50,000	50,000
United States Treasury Notes	7.875	2000	25,000	25,265	25,203
GOVERNMENT TOTAL			\$ 898,000	\$ 896,396	\$ 896,656
II. SPECIAL REVENUE & SPECIAL ASSESSMENT OBLIGATIONS					
WEST VIRGINIA					
W. Va. Turnpike Revenue Series A	4.125	1989	\$ 50,000	\$ 50,375	\$ 27,000
SPECIAL REVENUE TOTAL			\$ 50,000	\$ 50,375	\$ 27,000
III. RAILROADS					
Erie Railroad, 1st Consolid. "G"	3.125	2000	\$ 25,000	\$ 25,162	\$ 27,250
Great Northern Railway "Q"	2.625	2010	25,000	24,062	24,389
Louisville & Nashville RR 1st. "G"	2.875	2003	25,000	22,562	23,534
Reading Co., 1st & Refunding "D"	3.125	1995	25,000	24,781	31,500
Southern Pacific RR Co., "F"	2.75	1996	50,000	44,975	47,498
RAILROADS TOTAL			\$ 150,000	\$ 141,543	\$ 154,173
IV. PUBLIC UTILITIES					
American Tele. & Tele. Debenture	2.625	1986	\$ 50,000	\$ 47,281	\$ 49,497
American Tele. & Tele. Debenture	4.375	1996	25,000	25,333	25,200
American Tele. & Tele. Debenture	4.375	1999	25,000	25,204	25,135
American Tele. & Tele. Debenture	5.625	1995	50,000	49,625	49,748
American Tele. & Tele. Notes Dtd 3-15-81	13.25	1991	25,000	25,000	25,000
American Tele. & Tele. Co.	10.375	1990	50,000	50,000	50,000
Amer. Tele. & Tele. Notes Dtd 3-15-81 "G"	13.25	1991	25,000	24,062	24,062
Arkansas Power & Light Co., 1st Mtg.	4.375	1993	25,000	16,937	18,306
Atlanta Gas Light Co.	4.375	1988	5,000	5,050	5,017
Bell Telephone Co. of Penna	4.75	2001	25,000	25,683	25,474
Bell Telephone Co. of Penna	8.00	2009	50,000	50,604	50,556
Carolina Power and Light Co.	4.50	1994	25,000	25,250	25,143
Commonwealth Edison, 1st "T"	3.75	1988	25,000	23,218	24,427
Commonwealth Edison, 1st Mortgage	6.375	1998	50,000	50,300	50,226
Commonwealth Edison Debentures	4.75	2011	9,000	9,303	9,251
Consolidated Edison Co., 1st Ref. "I"	3.50	1983	\$ 50,000	\$ 51,125	\$ 50,062
Consolidated Edison Co., 1st Ref. "M"	4.25	1986	25,000	25,535	25,130
Consolidated Edison Co., 1st Ref. "HH"	8.90	2000	25,000	25,000	25,000
Consolidated Edison Co., 1st Ref. "T"	4.75	1991	25,000	25,194	25,090
Consolidated Edison Co., 1st Ref. "U"	4.625	1991	20,000	20,367	20,164
Dallas Power & Light Co., 1st Mtg.	3.50	1983	25,000	25,467	25,027
Detroit Edison Co., Gen'l & Ref. "R"	6.00	1996	25,000	25,718	25,496
Duke Power Co., 1st & Ref. Mtg.	3.625	1986	25,000	25,577	25,123
Duke Power Co., 1st & Ref. Mtg. "B"	4.25	1992	25,000	24,915	24,957
Florida Power and Light Co.	4.50	1992	25,000	17,750	19,783
Florida Power and Light Co.	4.50	1992	50,000	50,625	50,313
Gen'l Tele. Co. of California "N"	4.625	1991	10,000	10,125	10,059
Gen'l Tele. Co. of California "O"	4.375	1993	50,000	49,875	49,931
Gen'l Tele. Co. of California "T"	6.75	1997	25,000	24,840	24,878
Gen'l Tele. Co. Pa. 1st Mtg. J., Reg.	9.25	2005	50,000	49,500	49,526
Georgia Power Company	3.625	1986	50,000	50,812	50,170
Georgia Power Co., 1st Mtg.	3.375	1983	14,000	14,126	14,007
Georgia Power Company	4.625	1994	50,000	50,775	50,449
Gulf Power Company	4.625	1994	50,000	50,775	50,452
Illinois Bell Telephone "H"	4.375	2003	25,000	25,070	25,051
Michigan Bell Telephone Co.	3.125	1988	25,000	25,312	25,082
Michigan Consolidated Gas Co.	4.50	1988	30,000	30,727	30,255
Michigan Wisconsin Pipe Line 1st Mtg.	5.75	1986	50,000	50,812	50,249
New England Power Co., "I"	4.625	1991	50,000	36,625	40,654
Mountain States Tele. & Tele. Co.	2.625	1986	25,000	23,250	24,686

Tępatama sekantioje Tėvynės laidoje

IŠMOKAMOS APDRAUDOS

1982 m. rugsėjo 4 d.

Dominic Mikalouski, 185 Kuopa, E. Chicago, Ind., gimęs Aurora, Ill. Prie SLA prisirašė 1942 m. spalio 10 d. Pridėtina apdrauda apsidraudė 1955 m. kovo 19 d., mirė 1982 m. liepos 8 d. Apdraudos išmokėtos velionio žmonai Anne Mikalouski.

1982 m. rugsėjo 11 d.

Anna Aleks, 260 Kuopa, Chicago, Ill., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1952 m. lapkričio 11 d., mirė 1982 m. rugpjūčio 7 d. Apdrauda išmokėta velionės dukrai Bernice Kelling.

Antanas Mikšys, 260 Kuopa, Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1930 m. balandžio 3 d., mirė 1982 m. liepos 30 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Marijona Mikšys.

1982 m. rugsėjo 18 d.

Stanley Yudys, Jr., 125 Kuopa, Melrose Park, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1939 m. sausio 1 d., mirė 1982 m. liepos 24 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Elizabeth Yudys.

Teklė Ramskienė, 173 Kp., Lowell, Mass., gimus Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1922 m. kovo 1 d., mirė 1981 m. vasario 11 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Frank Romskas.

1982 m. rugsėjo 25 d.

Kazys Jasaitis, 245 Kp., Newark, N. J., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1917 m. liepos 13 d., mirė 1982 m. rugpjūčio 1 d. Apdrauda išmokėta velionio seserėčiai Anna O'Neill.

Jonas Naujokas, 293 Kp., Willsonville, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė 1983 m. kovo 4 d., mirė 1982 m. liepos 29 d. Apdrauda išmokėta velionio žmonai Joanna Naujokas.

Ona Beržinienė, 349 Kp., Bridgewater, Mass. Prie SLA prisirašė 1928 m. liepos 7 d., mirė 1982 m. vasario 5 d. Apdrauda išmokėta velionės sūnui Frank W. Beržins.

Nuo 1982 m. pradžios

bendrai iš viso: \$70,422.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOSIOS APDRAUDOS

1982 m. rugsėjo 4 d.

John Poškus, 352 Kuopa, Detroit, Mich.

1982 m. rugsėjo 11 d.

Algird Ambrose, 352 Kuopa, Detroit, Mich.

Mary Sue Ambrose, 352 Kp., Detroit, Mich.

Nuo šių metų pradžios,

iš viso: \$28,623

IŠMOKAMOS LIGOJE PAŠALPOS

1982 m. rugsėjo 11 d.

K. Rutkauskas, 77 Kp., Rockford, IL už 4 sav.

1982 m. rugsėjo 25 d.

D. Mikalauskis, 185 Kp., East Chicago, Ind. už 5 dienas

O. Beržinienė, 349 Kp., Bridgewater, Mass. už 4 sav. 1 d.

Nuo šių metų pradžios,

iš viso: \$2,721.60

TĖVYNĖ, 1982 m. gruodžio-December mėn.

The Dainava Ensemble of Chicago performed a new Lithuanian opera "Vilniaus pilies legenda"—"The Legend of Vilnius Castle" in Cleveland. The opera was composed by Aloyzas Jurgutis, who conducted the orchestra during the performance. The libretto was written by Cleveland's Aurelija Balašaitis, a noted writer and journalist. Over a thousand viewers attended the performance in Euclid Senior High School. The cast included 70 voices, including 8 soloists.

During the Seimas (Conference) of the Supreme Committee for Liberation of Lithuania in Los Angeles on November 6-7, Antanas Firavičius, chairman of the Lithuanian National Foundation in Canada, presented a check for \$50,000 to the Liberation Committee Among SLA members in attendance as representations to VLIK were Dr. Kazys Bobelis (President of VLIK), Vladas Šimoliūnas, Alena Devenis-Grigaitis and Teodoras Blinstrubas.

SLA member V. Jokubaitis is vice president of VLIK for Inter-organizational Affairs.

Rimas Silvestraitis Burba, a Lithuanian soldier serving in the Soviet Army was captured by the Afghan rebels. He was interned by the International Red Cross in Zurich, Switzerland. Swiss authorities denied Mrs. Mary Rudis, President of the Lithuanian American Relief Fund (BALF) access to the 22-year old Burba. He is—being held incommunicado with 6 other Soviet soldiers.

The new archbishop of Kaunas, His Excellency Liudas Bishop Povelionis returned to Lithuania from Rome on October 20th. He had attended the Fifth Bishops Symposium, representing the Lithuanian bishops.

Beginning in March, 1982 with the Lithuanian program in St. Petersburg, Fla., Baltic Associates to date have filmed over 100 hours of Video tapes. This archive of video-tapes contains interviews with prominent Lithuanian painters, sculptors, poets, writers, and civic leaders. A number of folk dance groups were filmed while performing. The initiator of this docu-film series is our own Gintaras Karosas.

During the 42nd Annual Conference of the Lithuanian American Council in Chicago on October 30th, the following Alliance representatives were designated for the Council: Euphrosine Mikuzis, Alexander Čaplikas and Paul Dargis. Mr. Dargis was elected to the Executive Board as vice president. Alliance members nominated by other civic groups included: Martin Gudelis, Antanas Mačionis, Bronė Spūdis, Antanas Sukauskas, Teodoras Blinstrubas, Alena Devenis, Teodora Kuzas, J. Kuzas Jr., Dr. Vytautas Dargis, Grožvydas Lazauskas, Dr. Algirdas Budreckis, and Dr. Kazys Šidlauskas.

Representing the Lithuanian Alliance of America, Mrs. Nellie Bayoras of Pittston, Pa.—right and Mrs. Rosalie Kizis have participated at various kinds of expositions and especially at ethnic group festivities which have taken place in Harrisburg, capitol city of Pennsylvania and other cities. Photo by Tom Beky. For further information about ethnic festivities, contact Donna Morgan, 428 North Maple Ave., Kingston, Pa. 18704.

Miss Dalia Orantas works on the Community Relations Board of Mayor George V. Voinovich of Cleveland.

The Lithuanian samizdat publication AUŠRA in its 30th edition wrote "Our Boys are dying in Afghanistan." The article complains that Lithuanians are being forced to shed their own and innocent Afghan blood. Lithuanians who fell in Afghanistan are brought back in sealed zinc-coated coffins. The funeral of 20-year old Vladas Čereška, who died in Afghanistan in the summer of 1980, turned into a protest demonstration in his native Šilutė.

On December 11 Sandara, —Lithuanian National League, feted Dr. Kazys Bobelis, honorary president of the Lithuanian American Council, in the Darius-Girėnas Hall, Chicago.

The tenth National Executive Board of the Lithuanian-American Community [Bendruomenė] was installed during the December 4-5 meeting in Cleveland. Dr. Antanas Butkus is the new National Chairman. Alliance members on the new Executive Board include Dr. Henrikas Brazaitis, Dr. Algirdas Budreckis, and Dr. Viktoras Stankus.

On September 30th the Soviet Foreign Ministry denied the Associated Press and other news agency story that on September 23 "nationalistic demonstrations took place in Vilnius. The well-informed USSR News Brief, on September 30, 1982, stated that spontaneous demonstrations occurred in Vilnius after the "Žalgiris" soccer team defeated the "Sinnik" team of Yaroslav, Russia. Several thousand youths sang patriotic Lithuanian songs and shouted anti-Soviet slogans until the militia dispersed them. The number arrested is unknown.

The clandestine press behind the Iron Curtain disclosed that Soviet nuclear weapons are deployed in the Baltic States. The Baltic World Council and the Joint Baltic American National Committee urge action that Lithuania, Latvia, and Estonia should be a zone made free from nuclear missiles.

"List of Political Prisoners in the USSR" by Kronid Liubarskij and Anthony de Meeus has recently appeared in English translation in Brussels. "List of Political Prisoners" registers 848 persons who are interned, exiled or deported to slave labor camps in the USSR after May 1, 1982. Among these political prisoners are 49 Lithuanians. They are incarcerated in the Chernyakhovsk Special Psychiatric Hospital of Kaliningrad Oblast, Chistopol prison, Tatar ASSR, Mordovija men's and women's criminal hospitals, three Perm prison camps for hard labor, and the Sichiovla Special Psychiatric Hospital in Smolensk oblast.

The following Lithuanian patriots are incarcerated in these institutions as political prisoners: Vytautas Abrutis (age 30), Algimantas Andreika (age 29), Jonas Bagdonas (37), Povilas Biržis (81), Brikulis, Arvydas Čekanavičius (33), Zinaida Dapšys (31) Juozas Daujotas, Balys Gajauskas (56), Gintautas Iešmantas (54), Anastazas Janulis, Henrikas Jaškūnas (55), Antanas Jauga (61), Juozas Jucys (67), Mečislovas Jurevičius (55), Kakėtis (65), Voldemaras Karaliūnas (32), Antanas Korsakas (74), Jonas Kuržinskas, B. Kvarciejus, Vytautas Lažinskas, Juozas Leikus (68), Boleslovas Lizūnas (62), Petras Lukoševičius (65), Albertas Meškinas, Motiejus Namcevičius, Norbutas, Petras Paulaitis (78), Povilas Pečeliūnas (54), Viktoras Petkus (53), Bronius Petrauskas (60), Pindis, Juozas Rugis, Julius Sasnauskas (23), Vytautas Simokaitis (47), Vytautas Skuodis (Benedict Scott, age 53), Algirdas

Statkevičius, Antanas Terleckas (54), Zigmas Urniežius (57), Vytautas Vaičiūnas (52), Antanas Vaivada (82), Jonas Vilutis (68), Pranas Zakšauskas, Žeimavičius (72), Juozas Zelenkevičius (66) and Algirdas Žyprė (55). It remains to be seen whether "liberal" Politbiuro Chairman Yuri Andropov will amnesty these prisoners of conscience on the occasion of his ascent to power in the Kremlin.

According to the USSR NEWS BRIEF of September 30, 1982, Lithuanian prisoner of conscience Antanas Terleckas, arrested in 1979, was called into the office of the concentration camp commandant on August 6th where he was offered to speak with KGB official Česnavičius in Vilnius. During this extraordinary conversation Mr. Terleckas was offered liberal prison privileges if he would agree to renounce his views in public. Terleckas refused to betray his convictions.

On December 8th, the Lithuanian Community in Washington, D. C. feted Congressman Charles Dougherty (R. Pa.), the outgoing co-chairman of the Congressional ad hoc Committee for the Baltic States and the Ukraine. Mr. Dougherty was presented with a citation for his work in Congress on behalf of the Baltic cause. Among SLA members attending this testimonial in the Hall of Science and Technology in the Sam Rayburn Office Building in Washington were Mrs. M. Vaivada, Algirdas Budreckis, Liutas Grinins, and Butenas.

Did you know that in Lithuania Santa was called Dadulis, Diedulis, Kalėdų Senis, Kalėda, Kalėdų Senelis, Kalėdų Diedulis. The most popular name for Saint Nick was Kalėdų Senelis who would appear with toys and candy for children on Christmas Eve, after the Kūčios supper. When the Soviets kicked out Kalėdų Senelis they had to replace him with Senis Šaltis, who is the Lithuanian version of the age-old Russian Died Moroz (Old Man Frost). Senis Šaltis appears with gifts at New Year's.

WYOMING, PA.

Vladas Grabliauskas died on October 11, 1982, and was buried in St. Mary's Annunciation Church parish Cemetery, Pringle, from Edwin A. Sites Funeral Home, 13 Mill St., Pittston, Pa.

Vladas Grabliauskas is survived by his wife, Leona; brothers, Stanley and Joseph; sisters, Miss Anna and Miss Eleanore, and Mrs. Charles Kohl.

Vladas Grabliauskas was born in Lithuania on December 15, 1910, and was a member of Lithuanian Alliance, Lodge 267, Wyoming, Pa. He joined the Lithuanian Alliance of America on December 31, 1936, has been an organizer for new members, and had been Secretary of said Lodge for a period of time.

He resided most of his life in Wyoming, Pa. He was employed as a machine operator at the Duplan Silk Mill prior to his retirement seven years ago.

SLA 99-osios Moterų Kuopos Rudeninis pobūvis

Detroit, Mich.

Liucija Sperauskienė, Paulius Jurkus ir dalis dalyvių. Genovaitis Meiliūnienė nuotr.

SLA 99-oji Moterų kuopa New Yorke spalio 31 SLA Centro patalpose surengė įdomų rudens pobūvį.

Programoje buvo žurnalisto Jurkaus kalba apie spaudos technikos vystymąsi—nuo ranka rašytinių knygų iki šių dienų kompiuterinės technikos. Kalbos dalyje prelegentas kai kuriuos sako kalbos epizodus pailiustravo skaidrėmis.

Pobūvio programą pravedė SLA 99-osios Kuopos vicepirmininkė kultūrinei veiklai Liucija Košubaitė-Česnienė. Ji prelegentą pristatė kaip veiklų judrų kultūrininką, talentingą rašytoją ir poetą, visuomenės mėgiamą ir laukiamą, ir ji pakvietė papasakoti, ką jis turi pasakyti.

O pradžių pradžioj kuopos pirmininkė Liucija Sperauskienė susirinkusius pasveikino (netoli pusšimčio), palinkėjo geros nuotaikos pastebėdama, kad susivienijimas Lietuvių Amerikoje, šalia tiesioginių uždavinių nepamiršta kultūrinės veiklos. Ir paprašė Kuopos vicepirmininkę Liuciją pobūviui vadovau-

ti. Pirmininkaujanti pareigas atliko entuziastiškai, temperamentingo įvadu.

P. Jurkus kalbėjo apie knygų gaminimo techniką Europoje. Gal reikėtų tiksliau pažymėti, kaip knyga gimė ir kaip jos gaminimas tobulėjo krikščionybės eroje Vakarų Europoje, kai raidynas jau buvo išstobulintas.

Knygos raida yra glaudžiai susijusi su spaudos technika.

Spaudos raida Rytų kraštuose panaši Vakarams ir kartu žymiai skiriasi.

Vakarų Europoje knygos giminė yra viduramžių vienuolynai, karalių, didikų rūmai. Anais laikais jas gaminti tegalėjo tik jie. Paulius itin pabrėžė ranka rašytinių knygų meninę vertę. Jas rašė ar perrašinėjo igudę raštininkai kaligrafiška rašysena. Kiekvienas puslapis atrodė lyg dailus paveikslas. Kartais buvo diktuojama keliems raštininkams tuo pačiu metu. Taip iš karto buvo pagaminami keli knygos egzemplioriai.

Spaudos technikai vystantis, keitėsi ir knygų gamyba. Kai raidės jau buvo pradėtos naudoti išrėžtos medyje, o vėliau rikiuojamos į eilutes, spaudos technikoje buvo šokta ilgas šuolis į priekį. Gi judanti eilutė priėdė prie linotipo. Jis išrastas vokiečių kilmės amerikiečio 1878 m. Knygų tiražai pasiekė dešimtis tūkstančių. Knyga pasklido plačiojoje visuomenėje.

Po linotipo spaudos technika sparčiai vystėsi įvairiomis kryptimis.

Gutenbergio Mainz mieste Vokietijoje išrasta spaudos mašina (1455-6 m.) technikos pažangai buvo stiprus spaudos impulsas.

Toliau prelegentas kalbėjo apie pirmąsias lietuvių kalba knygas, Martyno Mažvydo Katekizmą išleistą 1547 m., ir kitus pirmuosius lietuvių kalba leidinius.

Skaidrėmis parodė kai kurias senąsias lietuvių knygas ir kai kuriuos praeities įvykių asmenis.

Prelegentui Pauliui už įdomią kalbą publika nuoširdžiai padėkojo.

J. Kiznis

MANO KELIAS Į RADIO IR TELEVIZIJOS PROGRAMAS

Nuo pat mažens, augdama lietuviškame Marquette Parke, Chicagoje, tėvelių skatinama, mokiausi mylėti ne tik savo gimtąjį kraštą Ameriką, bet ir prosenelių Tėvynę Lietuvą. Lankiau lituanistines mokyklas, šokau tautinius šokius, iš pat mažens dalyvavau lietuviškoj radijo programoj. Visam tam reikėjo lėšų ir pastangų, pasišventimo, kad neatsilikčiau nuo lietuviybės ir tautinės dvasios, jog tikrai esu Amerikos ir Lietuvos dukra. Baigiau Lituanistinį Institutą.

Baigiau Marijos aukštesniąją mokyklą, po keturių metų ir universitetą. Labai norėjau tapti veterinarijos daktare, bei tai neleido ištekliai ir ilgų metų laukimas iki ten patekčiau. Kadangi baigusi biologiją ir radijo-televizijos mokslą universitete, jusdama norą toliau dirbuotis radijo ir televizijos srityje, gavau darbo radijo stotyje.

Tuo laikotarpiu visoj Chicagos padangėj tebeveikė viena lietuviška radijo programa ir Lietuvių televizija. Daug programų LT ten pasirodžiau, todėl kilo mintis įsteigti savo programą. Tiek tūkstančių lietuvių Chicagoj ir Apylinkėse, kurie tekalbėjo tik lietuviškai. Tad juos informuoti, pradžiuginti lietuviška daina ir muzika buvo mano pirmutinis tikslas. Užsidėjau sau darbo ir pareigingumo.

Nebuvo kokio didelio ekonominio noro pelnui iš tos programos, bet parodyti visiems, kad išaugantis jaunimas domisi lietuvių gyvenimiška lietuviškoj nuotaikoj klausytojus.

Gavau vienos valandos laiką WOPA radijo stotyje ir 1974 m. birželio 4 d. prabilo mano pirmoji "Lietuvos Aidų" radijo programa. Buvo vingiuotas kelias į dažnesnes laidas. Keitėsi stotys ir laikas, bet dabar jau trys metai, kaip kas vakarą vyksta "L.A.".

Sunkus kelias, už laiką tenka viską paaukoti, kartais net ir savo pridėti, o darbai ir pastangos, laikas ir rūpestis eina Tėvynės labui. Kai kas sako, kad lietuviškasis jaunimas beįdėjinis, čia gimęs ir augęs. Taip dalis, lietuviškam žodžiui kurčias, bet jaunimas labai užimtas: mokslu, darbu, įvairiais siekimais ir gyvenimu. Tik gaila, kad yra mažai norinčių dirbti radijo ir televizijos srityje, nes ne visi turi tam palinkimo ir talento, prisirišimo ir pasiaukojimo kitų gerovei.

Dabar dirbdama Amerikos didžiuliam televizijos centre, kaip inžinierė, nesigailiu, kad tokiu amatu pradėjau. Manoje lietuvių nesusilpnėjo. Jaučiuosi išdidi, kad esu Amerikos lietuvaitė, nesigėdinu savo pavardės įdėti į TV progra-

mą. "Lietuvos Aidai" aidės, iki jų ištekliai leis, gera lietuviška širdis juos parems ir sričių žinovai padės savo patarimais, talentu, pastangom, esu visiems dėkinga." Tegu skamba mūsų dainos, po šalis plačiausiai" pagal Maironį, tik rūpinkimės, kad jos aidėtų.

Kazė Brazdžionytė

* * *

Lenkijos valdžia davė lietuvių organizacijai leidimą pagaminti ženklelį Dariaus-Girėno skridimo 50 metų sukakčiai atžymėti.

MAISTO PERTEKLIUS

V. Europos Bendruomenėje sviesto atsargos pasiekė apie pusę milijono tonų. Dabar nutarta dalį to sviesto prieš Kalėdas parduoti pigesne kaina namų rinkoje.

D. Britanijoje specialūs pakeliai po 250 gramų kainuos 24 penus.

SUVARŽYS IMIGRACIJĄ

Teroristai, nelegalūs imigrantai ir kitoki nepageidaujami asmenys privertė Prancūziją pagriežtinti imigracijos nuostatus. Pirmoje eilėje įvestus vizos atvykstantiems iš Pietų Amerikos. Manoma, kad greit tai bus taikoma Šiaurės Amerikos ir Afrikos kraštams.

Šiuo laiku Prancūzijoje gyvena 4,220,000 kitataučių—8 proc. visu gyventojų.

IS SLA 352 KUOPOS SUSIRINKIMO

SLA 352 Kp. metinis visuotinis susirinkimas įvyko gruodžio 5 d. Lietuvių namuose. Susirinkimą pravedė pirmininkas Antanas Norus, sekretoriavo Petras Januška. Susirinkimas nors ir nebuvo gausus, bet gyvas ir judrus.

Atsistojimu ir tylos minute pagerbti mirę kuopos nariai: Teodoras Kvedaras ir Bronius Burba.

Valdybos nariai pranešė iš kuopos veiklos: pirmininkas Antanas Norus, finansų sekretorė Elzbieta Jodinskienė ir išdo globėjas Vincas Tamošiūnas. Pranešimai priimti. Paskirta aukų: BALFui \$20.00 ir Lietuvos pasiuntinybės rūmams atnaujinti \$25.00. Nutarta sekanti kuopos susirinkimą šaukti 1983 m. sausio 2 d. 12 val. šv. Antano parapijos patalpose.

1983 metams kuopos valdyba su mažais pakeitimais perrinkta ta pati: Antanas Norus-pirmininkas, Nijolė Šnapštienė-finansų sekretorė, Petras Januška-sekretorius, Elzbieta Jodinskienė-finansų sekretorė, Vincas Tamošiūnas-išdo globėjas, Antanas Grinius-išdo globėjas ir kuopos korespondentas.

Po susirinkimo vaišinėmės Elzbieta Jodinskienės paruoštomis vaišėmis.

Be kuopos narių dalyvavo ir svečių. Susirinkime dalyvavo kuopos veteranas, Stasio Butkaus šaulių kuopos ir Lietuvių Žurnalistų sąjungos Detroito skyriaus garbės narys Feliksas Motuzas 1983 m. vasario 2 d. švenčias savo 92 metų gimimo sukaktį.

Šis susirinkimas parodo, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje tebėra dar gyvas, veiklus ir pasiryžęs gyventi dar ilgus metus.

Ant. Grinius

Tautinių šokių institutas praneša, kad visi aktyvūs tautinių šokių vienetai privalo registruotis pas instituto pirmininkę:—Galina Gobiene, 6849 N. Vernon St., Dearborn, Mich. 48127 gruodžio 30 d. neužsiregistravę iki tos datos bus laikomi neegzistuojančiais ir nebus su jais susirašinėjama.

NUO SEIMO—IKI SEIMO

Pabaiga iš 2 pusl.

Poetas Maironis, mūsų tautinio atgimimo dainius, skaudžiai išgyvendamas tautos kančias, viltingai žiūrėjo į Lietuvos ateitį.

Šiandien mes visi skaudžiai išgyvename savo tautos kančias. Tėvynainiai, užsigrūdinę skausmuose ir laisvės kovose, tiki tautos prisikėlimu, tikime ir mes, jiems padėdami

Ir mūsų visų kalėdinės mintys rišasi su Maironio lyrine poema "Jaunoji Lietuva":

O tačiau Lietuva

Tik atbus gi kada

Ne veltui ji—tiek iškentejo!

Pasirinkdami Kalėdų švenčių prasmę, jas atšvėskime deramu iškilmingumu... susikaupimu.

Uki kito karto—

Jūsų Vytautas